

ЮНАК

Пластовий журнал

Yunak

1/2004

Yunak

1 (365) 2004

ISBN 0044-1384

magazine in Ukrainian for youth age 11-18
published jointly by:

Plast, Ukrainian Youth Association of Canada
Plast, Ukrainian Scouting Organization-USA
6 issues per year

Price: \$4.50 (US)/issue

Subscription: \$25 (US)/6 issues
(includes 4 issues Yunak, 2 issues Supplement)

Editor: Oksana Zakydalsky

Юнак

журнал Пластового юнацтва

Ціна: \$4.50

Редактор

пл. сен. Оксана Закидальська

Мистецьке оформлення і макет

пл. сен. Оксана Закидальська

Адреса редакції і адміністрації

Plast Publishing / Yunak

2199 Bloor Street West

Toronto, ON M6S 1N2

CANADA

Fax: (416) 763-0185

e-mail: plast@pathcom.com

Адреса в ЗСА

Plast Publishing USA-Canada

144 Second Ave.

New York, NY 10003-8305

USA

Fax: (212) 533-8991

e-mail: kps@plastusa.org

На обкладинці

пл. уч. Таня Костюк

гурток Соняшники

6-ий курінь ім. Уляни Кравченко

станція Едмонтон

Канада

Виготовлено на системі

PC 1.2 GHz/QuarkXpress 4.1.

Adobe Photoshop 6.0, Adobe Illustrator 9.0,

Adobe Streamline 4.0

Видруковано заходами

The Basilian Press,

Toronto, Ontario, Canada

ЗМІСТ

Від редакції / Проєкти

1

Як ти почуваєшся?

3

Наш патрон Устим Кармелюк

6-7

По Україні – Моя сільська мрія.

10-15

Орликіяди – Україна і ЗСА

18

Вмілості – Три пера

20

Тут і там – Буенос-Айрес

22

Різне / Проби і Довідник

24-06

Пластовий Закон

2

ЗАКОН

Провідництво і творчість

4-5

Молоде перо – Без назви

8-9

Мистецтво - Фото Едварда Буртинського

16-17

Спорт - Богдана Мацьоцька

19

Тут і там – Торонто

21

Тут і там – Мюнхен

23

Дорогі читачі Юнака!

В цьому числі маємо кілька несподіванок для вас. Одну ви напевно вже завважили, а саме — нове оформлення обкладинки. Ми стараємося міняти обкладинку що рік або два. Цю обкладинку підготував графічний дизайнер в Торонті який воліє залишитися анонімним.

Друга несподіванка — перший раз вживаємо повний колір в журналі. Нормально ми маємо тільки один додатковий колір (крім чорного). Повний колір за коштовний але коли ми одержали кольорові рисунки пл. уч. Богдана Кабина з Косіва до серії *По Україні*, які передав наш кореспондент ст. пл. Богдан Яцишин, ми рішили зужити трохи заощаджених грошей, щоб ви могли побачити ці чарівні рисунки так як Богдан їх намалював. Разом із цікавим дописом про українське село, вони творять оригінальний додаток до нашої серії *По Україні*.

З і славного гуцульського міста Косіва ми також одержали коротке оповідання підписане Юрко Скоб (напевно це псевдо). А щоб ви не думали, що в Косові тільки художники і письменники, прочитайте про чемпіонку лижного спорту — Богданку. В Косові дуже талановиті молоді люди!

Ми далі заохочуємо вас приносити *Юнака* на свої сходини і разом перечитувати його, знаходити ідеї на свої заняття, грати гри і переводити гутірки по темах, які в *Юнаку* (наприклад, *Пластовий Закон* на ст.2). В цьому числі ми позначили заняття, які можна переводити на сходинах. Присилайте свої цікаві курінні чи гурткові заняття (так як курінь з Кам'янця-Подільського написав про своє улюблене заняття — лисичин біг.

Скоб!

пл. сен. Оксана Закидальська
редактор

Я — УКРАЇНЕЦЬ!

ПРОЄКТ

Я — УКРАЇНКА!

Підготуй ІЛЮСТРОВАНУ УКРАЇНСЬКУ АЗБУКУ! Від А до Я!

На кожную букву подай образок чогось "українського".

Наприклад, на К може бути КИЇВ, КАЛИНА чи КОЗАК
(або щось що для тебе "українське").

Образки на букви можуть бути рисовані, вирізані з журналу чи газети,
поліплені чи фотографовані, або мішаної техніки.

Це може бути ГУРТКОВИЙ ПРОЄКТ або САМОСТІЙНИЙ.

ЮНАК помістить цікаві проєкти!

Присилайте свої азбуки на адресу ЮНАК-а!

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОЧ

ЮНАК
на
сходити

Юнаки і юначки в школі під великим тиском — змаг за оцінки, сподівання батьків, вступні іспити та інше. Крім того, вони часто заангажовані спортом чи позашкільними заняттями. Спокуса шахрувати — велика.

Пластун не тільки словний і совісний, а також приятельський. Що робити, коли твій приятель чи приятелька шахрують?

ЩО Б ТИ ЗРОБИВ В НАСТУПНИХ СИТУАЦІЯХ?

1. Твоя приятелька каже, що ввечері мала сильні корчі і не могла вчитися на іспит з математики. Вона хоче сидіти близько тебе і відписувати. Ти:
А. дозволяєш їй це зробити
Б. кажеш, що ти незручно почуваєшся це робити
В. зголошуєш її учителеві.
2. Твою приятельку вже раз попередила учителька природничих наук не відписувати. Вона підсуває свою лавку до тебе і благаючими очима дивиться на тебе. Ти:
А. пишеш свої відповіді великим шрифтом і якщо вона прочитає, тебе це не обходить
Б. не звертаєш уваги на неї, але кажеш їй після лекції, щоб вона тебе другий раз так не наражувала
В. просиш учительку дозволу пересістися на інше місце.
3. Ти дивиєшся як це так, що твій товариш все дістає високі оцінки на найтяжчих іспитах без підготовки. По дорозі до класу, списана картка паперу випадає з його записника. Ти:
А. підносиш папірець і даєш йому в коритарі
Б. лишаєш папірець на підлозі
В. передаєш папірець учителеві перед іспитом.
4. Твоя товаришка почала приятелювати із групою учнів які хваляться, що вони шахрують і ніхто їх в цьому ще не зловив. Ти журишся що вони будуть мати поганий вплив на неї. Ти:
А. рішаєш почекати і побачити що буде далі
Б. кажеш їй, делікатно про свої побоювання
В. телефонувати до її батьків.
5. Твоя приятелька просить тебе чи може відписати твоєю домашню задачу. Клясний дижурний чує і кличе вас до свого столика. Ти:
А. починаєш плакати
Б. кажеш, що ти таки не дала їй відписати своєї задачі і обіцяєш, що таке більше не станеться
В. кажеш дижурному, що то не ти просила і лишаєш приятельку, щоб сама собі дала раду.
6. Під час іспиту із хемії, ти зауважуєш, що твого приятеля рука виглядає наче б він недавно був татуйований. Після іспиту Ти:
А. позичаєш йому мило
Б. говориш з ним і пропонуєш, щоб ви разом вчилися, щоб він підніс свою оцінку
В. розповідаєш всім про це при обіді.
7. Твій приятель дуже занятий роботою в студентській раді і не закінчив свого есею з французького. Старшокласник йому пропонує свій есей з минулого року. Ти:
А. вдаєш що ти нічого не чув і нічого не знаєш
Б. стараєшся переконати свого товариша, щоб попросив учителя продовжити термін здачі
В. відразу зголошуєш їх обох директорів.
8. Твій товариш тобі каже "будь реалістом — всі шахрують." Ти:
А. погоджуєшся, що він має рацію
Б. пояснюєш йому, що він не тільки неправий але й собі шкодить і що ти можеш дати раду без шахрування
В. пишеш листа до шкільної газетки критикуючи слабкий нагляд учителів.
9. Учитель ловить двох учнів, які шахрують на іспиті тригонометрії і вони перепадають. Один з них тобі каже, що твій товариш також шахрував, але його не зловили. Ти:
А. сидиш тихо
Б. кажеш своєму товаришеві що про нього говорять
В. посилаєш анонімного листа до товариша мами.
10. Ти довідалася, що твоя товаришка шахрувала на іспиті математики. Ти дуже сильно вчилася і дістала нижчу оцінку від неї. Тепер ти почуваєшся скривдженою. Ти:
А. гратулюєш їй за добру оцінку
Б. кажеш їй, що шахрування може зірвати приятельські стосунки, бо така поведінка не справедлива супроти інших
В. заставляєш її присягнути, що вона не буде більше шахрувати. Інакше ти це зголовиш її батькам.

Як ти почуваєшся сьогодні?

Ці рисунки можна використати на сходинах:

• щоб засвоїти українські слова, які описують внутрішній стан людини. Роздати рисунки на сходинах, без підписів. Юнаки мають їх підписати (на сайті www.plast.ca/yunak є рисунки без підписів і з підписами в англійській мові).

• щоб почати дискусію про пошту (attitude). Кожний зазначає ті ознаки свого внутрішнього стану, які йому здаються або допомагають виробити Пластову пошту.

Войовничий

Зажурений

Вибачливий

Зарозумілий

Встидливий

Задоволений

Зануджений

Обережний

Заскочений

Самопевний

Цікавий

Завзятий

Розчарований

Скептичний

Розлючений

Підозріваючий

Виснажений

Переляканий

Сфуртований

Винний

Щасливий

Застрашений

Нерішений

На похміллі

Зражений

Істеричний

Байдужий

Зацікавлений

Завдрісний

Осамітнений

Закоханий

Сумний

Сповнений жалю

Заспокоєний

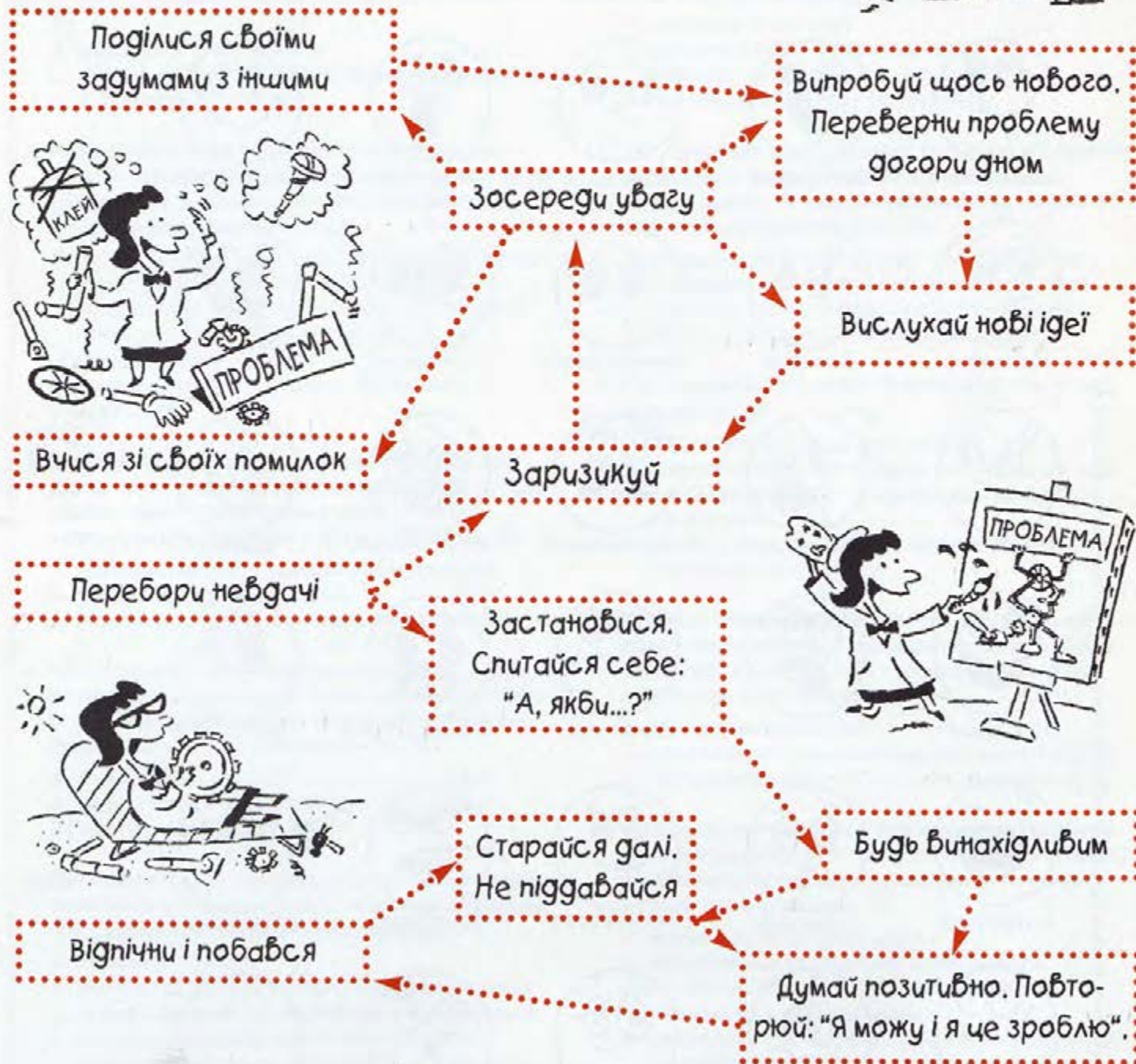
Інше

ПРОВІДНИЦТВО І ТВОРЧІСТЬ

- Бути творчим значить робити щось в новий спосіб

Як пов'язане провідництво із творчістю?

- Щоб бути провідником, треба вміти захопити людей, їх переконати і зацікавити.
- Коли інші побачать, що ти вмієш творчо — значить по-новому — підходиш до проблеми, вони будуть цікавитися твоїми думками.
- Коли ти все робиш в той сам спосіб, зчасом люди перестануть тебе слухати, бо це не цікаво.
- **Пам'ятай:** Якщо будеш робити так як все, то будеш мати те що все.

ЧИ ТИ ДУМАЄШ ТВОРЧО?

Нехай кожний член гуртка
виповнить цей запитник:

1. Ти граєш на команді копаного м'яча. Новий член команди дуже добре грає на твоїй позиції. Ти:

- а. кидаєш команду
- б. більше займаєшся тренуванням
- в. обмінюєшся позиціями з ним.

2. Коли ти печеш тістечка, ти:

- а. все точно робиш за рецептом
- б. робиш за рецептом, але додаєш свої зміни
- в. експериментуєш, щоб вийшло зовсім інакше тістечко

3. Тобі тістечка не вдаються. Ти:

- а. стараєшся довідатися причину
- б. викидаєш їх і кажеш, що більше ніколи не будеш пекти
- в. починаєш вживати тільки легкі рецепти.

4. Ти ще ніколи не направляла ланцюга на ровері. Ти:

- а. пробуєш його сама направити
- б. відкладаєш направу, бо то затрудню
- в. просиш сусіда, щоб тебе навчив.

5. Старший пластун насміхається із твоєї гри на гітарі. Ти:

- а. пильніше дивишся, як інші грають
- б. не звертаєш на нього уваги і граєш, так як ти хочеш
- в. залишаєш гру на гітарі.

6. Твій приятель хоче тобі показати новий спосіб зав'язувати шнурівки. Ти:

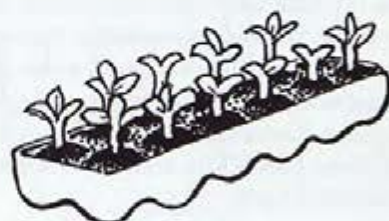
- а. дивишся і вчишся
- б. слухаєш його, але не віриш, що його метод кращий
- в. кажеш, що люди все зав'язують черевики в один спосіб і пощо міняти.

Переговоріть на сходинах, які відповіді показують, що ви підходите до розв'язання проблем творчо.

БУДЬ ТВОРЧИМ!

Бути творчим, значить роби щось в новий спосіб. Ми всі знаємо, що в пачку на яйця можна дати 12 яєць. Але, в пачці на яйця також можна:

- посадити зернятка і вирощувати квіти
- мішати водяні фарби
- тримати дрібні гроші
- сортувати шрубки і цвяхи
- заморозити воду на кубики льоду

Вибери одну із речей намальованих нижче. Подай 6 творчих ідей, як її можна вжити.

1.

4.

2.

5.

3.

6.

Що спільного мають Робін Гуд (Robin Hood), Луї Рієл (Louis Riel), Джон Браун (John Brown) і Устим Кармалюк?

Всі вони — борці за соціальні права свого народу і проти гніту влади свого часу. Робін Гуд — англійський народний герой (XIV-XV ст.) заступався за скривджених і бідних; Луї Рієл — канадець-мейті з Манітоби повстав за права мейті і за те його влада повісила; американець Джон Браун (XIX ст.) хотів підняти повстання негрів-рабів у Вирджинії і його влада стратила; Устим Кармалюк — організатор селянських повстань (XIX ст.) в Україні проти влади польських панів і російського царя.

Яка була політична ситуація в Україні в роках XIX-го століття, за часів Устима Кармалюка?

При кінці XVIII ст., Росія захопила Правобережну Україну і почала впроваджувати імперські структури. Україну поділено на 9 губерній, три з яких становили Правобережжя — Київська, Волинська і Подільська. Російська імперія ставала сильнішою але на Правобережжі польська шляхта далі мала нагляд над економічним і суспільним життям українського селянства, більшість якого було закріпаччене. Почалися селянські повстання, як проти імперської влади так і проти польської шляхти.

В Кам'янці-Подільському знаходиться підготовчий курінь юнаків який вибрав собі за патрона Устима Кармалюка, сина подільської землі і символа боротьби проти соціального поневолення. Допис до Юнака про свого патрона прислав курінний підготовчого куреня. (друкується скорочена версія).

Яскравою сторінкою в історії антикріпосницької боротьби в Україні першої половини XIX ст. були найбільш масові селянські виступи, пов'язані з іменем Устима Кармалюка. Його особистість була незвичайною. Він мав гострий природний розум, чудово знав людські характери та психологію, вільно володів, крім української, російською, польською та єврейською мовами. Широко відома його здатність швидко перевтілюватися — він переодягався і видавав себе за польського шляхтича, поліцейського чи священика. Кармалюк не уникав простої селянської роботи або ремісничих занять, був скромним і невибагливим, свободолюбивим, упертим, нещадним до ворогів. Високий, ставний, дужий, з руським волоссям і вусами, справедливої і вразливої вдачі.

Народився Устим Кармалюк 1787 року в селі Головинці Подільської губернії. У 1806 році Кармалюк одружився з місцевою дівчиною Євдокією, яка через три роки померла, залишивши дочку Настю та сина Івана. Через рік Устим одружився з односельчанкою Марією Щербою, від якої мав троє синів: Остапа, Івана і Тараса.

У 18 років Кармалюка забрали до панського двору але в 1812 році, пан віддав його на 25 років до царської армії. Його було зараховано до 4-го уланського полку, який стояв тоді у Кам'янці-Подільському. Кармалюк не схотів коритися долі, втік із війська і відразу ж порухався зі своїм кривдником, спаливши його гуральню. Але втікача піймали і післали в Кримський штрафний батальйон. Подорожі він втік.

Відновилися напади на поміщиків і Кармалюка знову впіймали, ув'язнили у Кам'янецькій фортеці і затаврували розпеченим залізом, покарали батою і відправили на каторгу. Подорожі на Сибір Кармалюк втік і повернувся на Поділля. Популярність безстрашного ватажка день у день зростала. Навколо нього збиралися все нові й нові бійці.

Протягом 1820 – 1822 років Устим Кармалюк діяв переважно в Літинському повіті, таємно проживаючи в своєму селі чи поблизу нього. Його ватага нападала на маєтки вельмож і уряд змушений був оголосити на Поділлі військовий стан. Після облоги у березні 1822 року Кармалюка схопили і, прикутого до воза, під посиленою вартою повезли до Літинської в'язниці. Дізнавшись про лихо, яке спіткало їхнього захисника, селяни юрбами виходили на дорогу, щоб привітатися й попрощатися з ним. Кармалюк тримався бадьоро, навіть жартував і обіцяв скоро повернутися, щоб жорстоко відплатити паничам.

Кармалюку прилюдно, на майдані, завдали 101 удару батою, затаврували розпеченим залізом і відправили на довічну каторгу на Сибір...

Після багатьох допитів, закованого в кайдани Кармалюка було переведено до Кам'янецької фортеці, де він швидко завоював серед арештантів авторитет і став загальноновизнаним "старостою". У Кам'янецькій в'язниці його пильно стерегли, щодня перевіряли кайдани на

ногах і руках, ланцюг на шиї. 12 березня 1823 року він разом з іншими в'язнями зорганізував нову втечу. Проте під час сутички з вартою, Кармалюка поранили в ногу і знову повернули до в'язниці де прикували до кам'яного стовпа в одиночному казематі Папської вежі.

У лютому 1824 року Кармалюку прилюдно, на майдані, завдали 101 удару батою, затаврували розпеченим залізом і відправили на довічну каторгу на Сибір. Два роки гнали закутого Устима до далекого Тобольська але звідти він знову втік. І влітку 1826 року народний месник з'явився у Києві, а невдовзі, під виглядом чумака, пробрався на рідне Поділля.

Як і раніше, організований ним загін проводив сміливі і вдалі операції. Проти повстанців кидались великі військові частини, влаштовувались численні облави. Коли його знова зловили він палко закликав селян не коритися панству. "Доки пан панує, Кармалюк не візьме плута в руки, не покине зброї." Його повторно покарали 101 ударом батою і заслали на довічну каторгу. У березні 1828 року закутий у кайдани Кармалюк знайомими шляхами помандрував на Сибір.

В травні 1829 року народний герой успішно здійснив свою третю втечу, але на початку 1830 року його заарештували і після покарання 101 ударом палицею, вислали до Архангелогородського піхотного полку. Невдовзі Кармалюк вкотре з'явився на рідному Поділлі, де знову очолив селянське повстання.

Роки 1832 – 1835 були найбільш діяльними і найбільш бурхливими у житті народного месника. В цей час рух з Поділля перекинувся у суміжні повіти Київської та Волинської губерній.

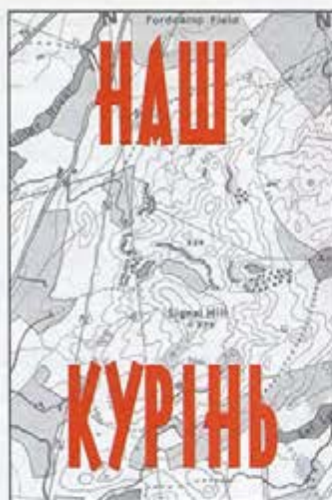
8 жовтня 1835 року Кармалюк прибув до села Шляхові Коричинці для підготовки нападу на поміщика Волянського. В ніч на 11 жовтня на нього чекала засідка на чолі з шляхтичем Рудковським. Кармалюка прострілено і він загинув.

Могила Устима Кармалюка знаходиться у м. Летичів Хмельницької області. Йому присвятили свої твори українські письменники і художники. Кармалюка боротьба увіковічена в багатьох приказах і піснях як, на примір, *За Сибіром сонце сходить*.

пл. розв. Микола Гордійчук, курінний підготовчого куреня ім. Устима Кармалюка.

Словничок історичних термінів

кріпацтво	устрій подібний до рабства
антикріпосницька.....	проти кріпацтва
губернія.....	провінція
шляхтич.....	пан, привілейована людина
панський двір.....	дім і господарські будівлі
коритися.....	слухати, підлягати
кривдник.....	той, хто зробив кривду
гуральня.....	де роблять горілку
штрафний.....	для покарання
поміщик.....	великий власник землі
затаврувати.....	випалити знак на тілі
каторга.....	карна робота
ватага.....	загін, група
ватажок.....	провідник ватаги
повіт.....	дистрикт, частина губернії
мастки.....	власність (хата, земля)
вельможа.....	аристократ
облава.....	гнатися за
староста.....	голова села
сутички.....	конфлікти
одиначий.....	сам один
каземат.....	келія, кімната
довічна.....	на все життя
месник.....	той, що мстить
суміжні.....	сусідні
засідка.....	сховка і напад
земський.....	місцевого уряду

Одне з найулюбленіших занять юнаків куреня ім. Устима Кармалюка — лисячий біг. Колись наш зв'язковий, друг Павло Білоус, займався спортивним орієнтуванням і дістав спеціальну мапу для цього. Вона, хоч і стара, але дуже точна. Ми робимо з неї ксерокопії і вирушаємо до лісу.

До лісу йти півтори години, тому, коли ми приходимо, розминка вже не потрібна.

Поки наш зв'язковий, або хтось із виховників (які стають суддями) розставляє КП (контрольні пункти) або як ми їх називаємо — "лиси", ми бавимось у "кам'янецький футбол", "лабіринт", або "межу". Це рухливі та силові ігри, які взимку не дають нам замерзнути, а влітку — розслабитись.

Коли суддя приходить, то пояснює "легенду": де ховається який "лис" (КП). "Лис" представляє собою великий аркуш білого паперу з намальованим номером. На аркуші в кутку є надрізані "талони" з таким же номером, що і "лис". Талончик слід відірвати та принести на фініш. Другий варіант "лису" відрізняється тим, що до "лису" причеплений олівець певного кольору, яким слід поставити номер на мапі.

Всі збираються на старті, який зазвичай є й фінішем. Кидаємо жеребки, хто яким біжить і чекаємо своєї черги. Також визначається контрольний час, після якого всі мусять повернутись на фініш.

Старт може бути різним: або на мапі кожного учасника суддя вже намалював позначки та номери КП, або за певний час перед стартом ми самі перемальовуємо визначені нам "лиси". Тут знову суддя придумує свої варіанти "здобування лисів". Буває, що кожного "лиса" потрібно взяти строго за порядком, інколи кожен "лис" має свою цінність (кількість точок) і перемагає той, хто назбирає за певний час найбільше точок.

Судді видумують різні хитрощі, щоб уникнути такого явища як "кучкування". Бо інколи ми разом шукаємо деякі КП, з чим судді і борються.

Стартуємо по одному через певний час (одну або три хвилини). А далі... Як кому пощастить.

Після того, як всі пробігли дистанцію, судді з тими, хто не знайшов якихось "лисів" ходять та збирають їх, розбирають помилки, шукають кращі варіанти виходу на точки.

Потім ми обідаємо і рушаємо додому.

Пл. прих. Андрій Мельник

З неба пада зірка, а вона лежала. На її устах застигла легка посмішка і здавалося, що це просто ангел, який усміхається у сні.

Життя — це найпрекрасніше, що лише може бути подароване Богом, — часто думала вона. І ці думки нерідко приходили їй ще в дитинстві. Саме життя подарувало їй любов батьків, повагу і взаєморозуміння друзів, перше кохання... Проте вона ніколи не підозрювала наскільки тяжко інколи буває у цьому житті.

Привіт, як у тебе справи? — забігла розпаліла Роксолана і зразу скривилася від їдного запаху лаку до нігтів. — Ти вже готова? Я сьогодні цілий день збиралася. Це ж така подія! Новий рік! До речі у нас у школі дуже гарно прикрашено зал, також обіцяють, що буде весело і цікаво.

— Так, так, так... Не можу ніяк зрозуміти чому ти так з нетерпінням чекаєш цього вечора. Можливо, причина в одній особі, — допитливо глянула Юлька, і знову почала милуватися своїми нігтиками.

І взагалі Юля була красивою дівчиною: пряме, темне волосся, правильні риси обличчя і ... зелені очі, прикрашені густими оксамитовими віями довкола. Своім чарівним поглядом вона причарувала вже не одного хлопця. В її руках було щось надзвичайне. Чимось вона нагадувала хитру кішку, яка лише й чекає на легку здобич. Вона вмiла гарно спілкуватися з людьми і завжди переводила будь-яку суперечку в жарт. О, як любили хлопці слухати її сміх...

А Роксолана лише й робила те, що мріяла про зустріч з ним. Уявила, як вони будуть кружляти у танці, а її золотисте волосся буде легко торкаються його щок. У чому він так

їй подобається? На вигляд — звичайний хлопчина, але в ньому було те, що зачаровувало Рольку щомиті.

— Та ну тебе, — відхепнулася Роксолана і повернула обличчя вбік, щоб не було видно рум'янця. — Навіщо питаєш. Ти й сама все знаєш.

— Знаю, знаю, що наша люба Ролька побіжить за своїм принцом хоч на край світу.

Наступила хвилина мовчання. Роксолана справді була готова побігти за ним хоч на край світу — таке вже кохання.

— А ти як? Прийде твій Сергій — якось розгублено запитала Рольку.

— Казав що прийде... Ну от і все. Можемо іти.

Зайшовши в зал, дівчата немов опинилися в казці. Усе довкола сяло: дощик, вогники, стрічки. Усі були перодягнені в бальні костюми. Лунала весела музика, а ведучі забавляли гостей.

Дивно, але в Роксолани з'явилося відчуття, що в цей вечір має трапитись щось надзвичайне. Їй переповнювало хвилювання — серце билось так сильно, що, мабуть, кожен хто проходив повз неї, чув той стукіт. Дівчина боялася зробити лишні рухи, хотіла триматися невимушено, але в голові крутились такі думки!

До того ж ця сукня! І чому вона така довга? А цей виріз на сукні відкривав її ще зовсім юні плечі.

Її прекрасні, хоча юні плечі, покривало розкішне каштанове волосся з золотим відблиском. І ця чудова сукня, кольору ночі, так пасувала їй; на фоні темного атласу її очі виглядали як дві вечірні зорі. Ніжна шкіра, легкий рум'янець... Роксолана навіть не підозрювала, що погляди більшої половини хлопців були прикуті саме до неї. Проте їй було до них байдуже. Серед натовпу своїми казковими очима вона шукала лише його, того єдиного і неповторного. Того, кого вона кохала і буде кохати все своє життя.

Можна запросити тебе на танець? — поруч Роксолани прозвучав знайомий голос.

Роксолана поволі піднесла свої очі і їх погляди зустрілися. В цьому було щось надзвичайне. Вони стояли і дивилися одне на одного і здавалося, що ця мить тягнеться повільно-повільно.

— Ну, чого ж ви не танцюєте? — прозвучав дзвінкий голо Юльки. — Стойте, мов закохані... Вона глянула на Роксолану та Юрка і тоді зрозуміла, наскільки її слова зараз правдиві.

Ця ніч здавалася найдовшою у світі. Ясний місяць світив просто у вікно. Спочатку він пестив її ніжно-рожеві щічки, а через кілька хвилин його промені сповзнули і на запліснені очі. Нарешті Роксолана не втерпіла — встала, відкрила штори і почала рахувати зірки. На годиннику було о пів на третю. Ось уже дві з половиною години вона крутилася у ліжку і не могла заснути.

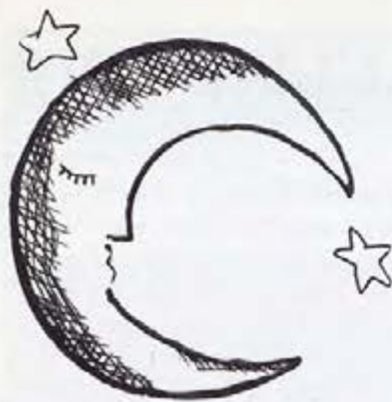
Її серце все ще так сильно билось, як і тоді, коли Юра взяв її за тонкий стан і повів у повільному танці. Щось тихо шептав їй на вухо, а вона боялася, щоб він не відчув, як все її тіло дрижить. Проте не від холоду, а від переживання.

Потім була прогулянка під тихим покривалом теплої ночі. Ну а далі було те, від чого Роксолані закрутилося в голові, і почали заплітатися ноги. Було те, що попростому називається "першим поцілунком".

Коли Роксолана згадувала це знову і знову, вона з тим самим хвилюванням здригалася, і по її тілу починали "бігати мурашки".

— Ну все, достатньо. Потрібно хоча б трішки поспати. Але, коли дівчина залізла під теплу ковдру, вона й далі поверталася подумки до того, кого, ні ще не кохала, а просто любила. У чому є хоча і не велика, але все ж таки різниця. Вона сама собі не дозволяла його кохати, хоча серце кричало зовсім інше.

Трапилося це в один прекрасний вечір. Роксолана саме збиралася на зустріч з Юрком. Раптом пролунав телефонічний дзвінок. Легким рухом руки зняла трубку.

Вона слухала, а по її щоках текли гарячі сльози. Ну навіщо все псувати. Там інколи вона могла бути різною, випалити правду в очі, але вона ніколи, ніколи не бажала людям зла не намагалася "відбити" хлопця. Так, почуті слова Роксолана, мабуть запам'ятала надовго. Їй було боляче. Вона не знала, вірити чи ні. Але це дало значну тріщину у стосунках з Юрком. Згодом... вони розійшлися...

Минав час. І той біль і сум поволі відходили. Хоча інколи були миті, коли здавалося, що це вже все, прийшов твій кінець. Але, як кажуть, "Час — найкращі ліки". І це правда. А

ще, за цей час їй вдалося багато чого добитися, а найцінніше — це любов друзів. За цей час вона дізналась хто є хто, які люди ховають істине лице під маскою. І це дало їй значний плюс. Адже тепер їй було легше відрізнити правду від брехні.

Поволі лід у її серці розтавав. Настали миті радості, віри і надії. І згодом вона почала відчувати зовсім нове почуття, зовсім не схоже до попереднього. Хто колись відчував те саме, той знає про що йде мова.

Ну, а що ж він? Спочатку йому здавалося, що все минеться, нічого страшного не сталося. Але серед дівчат він не знаходив того, чогось особливого, що було у ній. Він не знав, що робити, але про це нікому, нікому не розповідав.

А Роксолана стала старша ще на один рік. Тепер вона не боялася ні власних думок, ні своїх почуттів. Здається, вона закохалася, а можливо він лише їй подобався. Хоча вона знала, що ВІН її любить.

Саме про це вона думала, коли лежала на духмяній траві, що встеляє гірський хребет у Карпатах. З неба падала зоря, а на її устах застигла легка посмішка і здавалося, що це просто ангел, який усміхається у сні.

написав Юрій Скоб

Перше кохання, звичайно, є чимось неповторним та неймовірним. Але, на жаль, часто воно буває трагічним, із незрозумілим закінченням. І якщо з Вами трапилась така сама ситуація — не розчаровуйтеся. Таке воно життя, що всьому доброму інколи приходить кінець.

Ситуація в цій історії трішки запутана. Тому Вам читачі, доведеться самим зрозуміти причину невдалого кохання головної героїні.

А якщо у Вас на даний час уже є друга половина — не забудьте сказати їй тихенько на вушко "Я кохаю Тебе..."

Рисунки ст. пл. Наталі Галайди

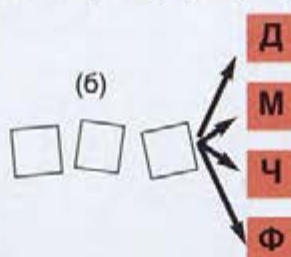
УКРАЇНСЬКА МОВА

А. Закінчи думку, вживаючи подані слова:

- Птаха пізнаєш за пір'ям, а людину за _____.
- Слово до _____ складається мова.
- Не перо пише, а _____.
- Слово старше від _____.
- Хто мовчить, той двох _____.
- Від солодких слів буває _____.
- Слово - не горобець: випустиш - не _____.
- Не говори, що знаєш а знай, що _____.
- Краще мудре мовчання, ніж дурне _____.
- Де багато слів, там мало _____.

грошей, навчить, гірко, впіймаєш, слова, говориш, повчання, справ, знаннями, розум.

Б. Впиши, у квадрати, слова з трьох літер так, щоб утворилися слова із уже вписаними літерами:

Для юнаків і юначок які не живуть в Україні і ніколи не бачили українського села а також для пластунів які живуть у великих містах України і ніколи не були не селі ми подаємо рисунки і допис про українське село. Рисунки – робота пл. уч. Богдана Кабина із Косіва — може не точно відображують село в Україні сьогодні, але таке яке воно є в його “сільській мрії”.

(текст: пластун юнак Сашко, Богдан Кабин і пластова родина Чир, Косів, Україна)

Знайдіть вичисленіх 24 сільських об'єктів на кольорових малюнках Богдана (ст.11-14)

ГРА – 3МАГ

1. коса	13. віз
2. граблі	14. бик
3. серп	15. осел
4. криниця	16. грядка
5. бузько	17. цап
6. баня	18. гарбуз
7. страхопуд	19. бриль
8. тин	20. квас
9. сніп	21. бочка
10. стріх	22. міх
11. соняшник	23. колода
12. горщик	24. кіоск

Я — Сашко. Мені 12 років. Живу я у Львові і навчаюся в сьомому класі. Я — пластун. Нещодавно здійснилася моя мрія, тобто одна з моїх мрій. Було це так.

Усе свідоме життя, а це десяток літ, бо пам'ятаю себе точно від двох років, мені бувало дуже прикро, коли хтось "їхав на село". Так сталося, що у моїй родині нікого немає на селі, щоб відвідати чи погостювати деякий час. А майже всі діти з нашого подвір'я і більшість моїх однокласників на вихідні чи на святкові дні і на кожні канікули виїжджають на село. Повертаються до міста веселими, задоволеними, опаленими. Звісно, дещо вони розповідають, але ж мені кортіло самому все побачити. Зрозуміло, я вже давно знаю, звідки беруться молоко, яйця, сало, а токож хліб, овочі та крупи. Село вабило саме тим, що воно село. Яке ж воно?

Минулого року я відбув свій останній табір у новацтві (ЮМПЗ 2002 у Свіржі) і восени перейшов до юнацтва. Моїм виховником став друг Орест. Коли ми знайомилися, він запитав про мої мрії, і я розповів про свою "сільську" мрію. Розповів і забув. І якою була моя радість, коли цьогоріч у жовтні Орест запросив на сільський ярмарок!

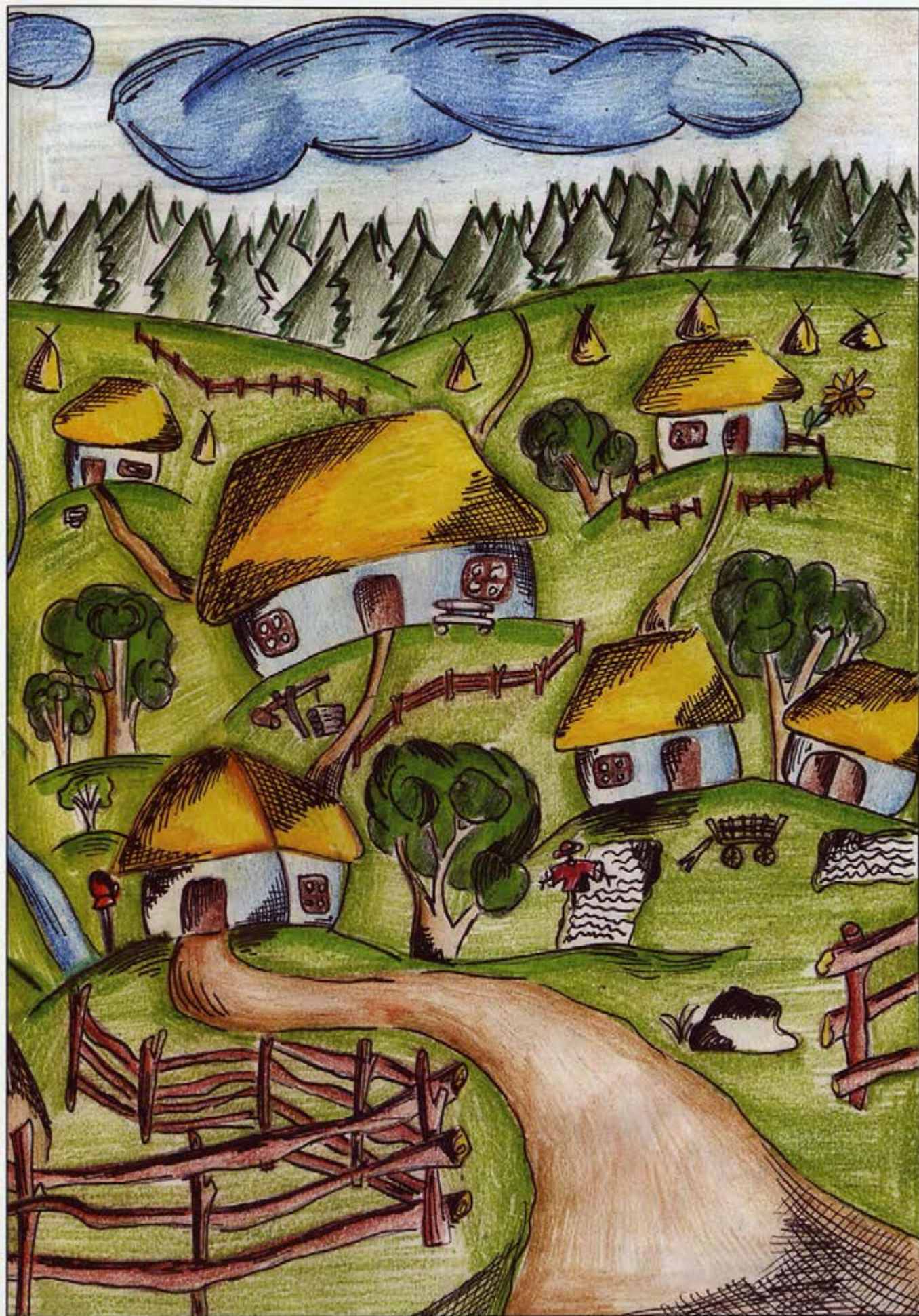
Вирушили ми в четвер. Доїхали без особливих пригод. Оскільки село дещо віддалене від траси, ми годину ішли через ліс, поля та городи. Яка ж то краса! Тихо, спокійно, нема людей, транспорту і шуму. Повітря чисте, напоєне чарами надвечір'я... Це незабутнє відчуття дотичності до чогось величного, вічного...

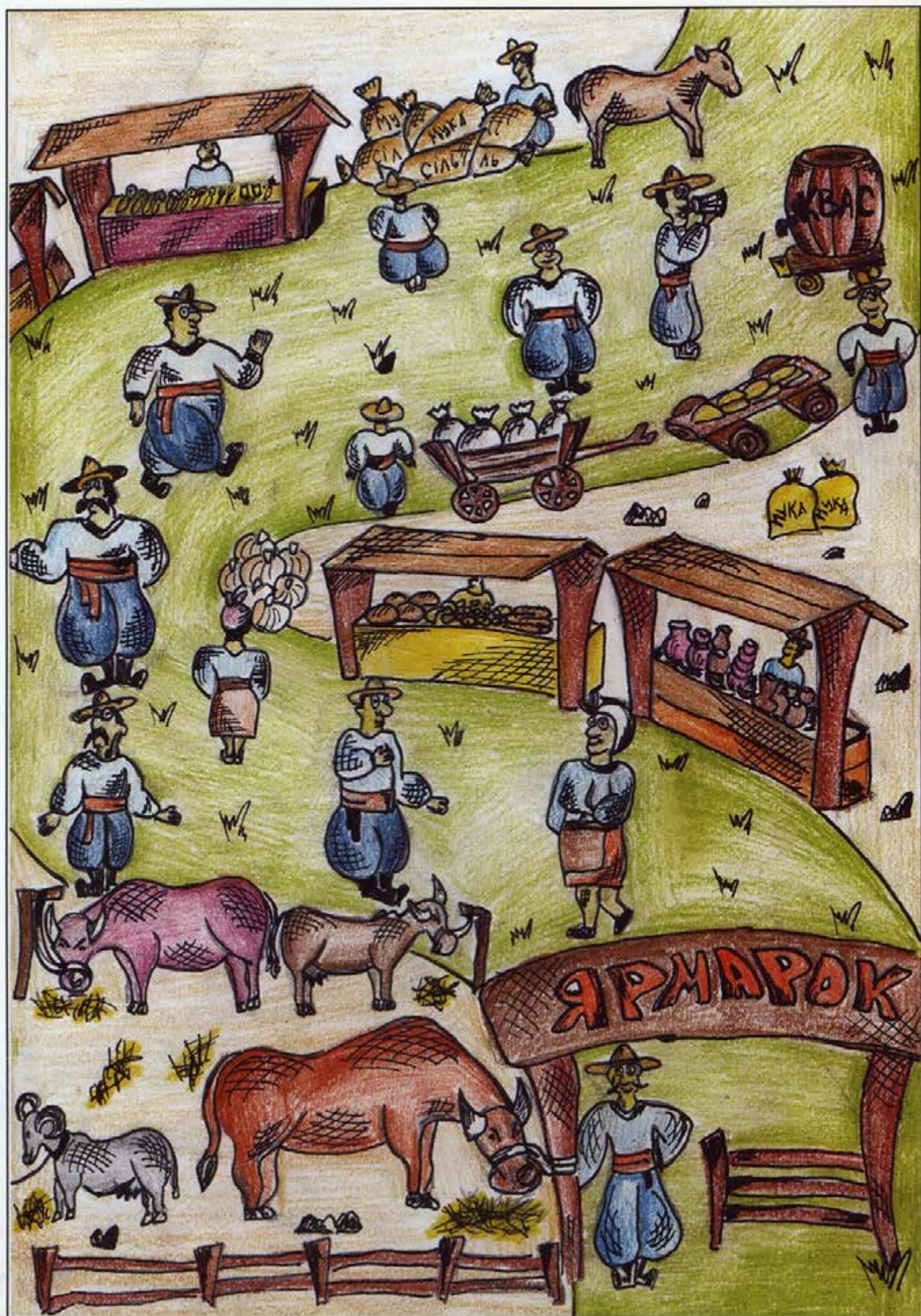
Зате наступний день розпочався дуже рано дзвінким соло півня, курячим переполохом, гусячим шарварком, потужним миканням, овечими дебатами — незвичною моєму вуху гамірною симфонією. А потім ми гасали босоніж росяною травою, діставали воду з глибочезної криниці, влаштовували двобій на кропиві, годували худобу, дивилися, як доять Зірку і мабуть непогано з усім справилися, бо заслужили чудовий сніданок. Саме тоді я зрозумів, що доти не споживав справжнього молока, масла і смаженці. А який хліб спекла бабуся Нуся!

Відтак спорядили нас до дідчика Стефчика на пасіку, щоб ми до полудня встигли. Помандрували втриьох: я, друг Орест і Бровко — веселий та кмітливий песик. Бровко “показував” нам дорогу, заклично гавкаючи та крутячи хвостиком.

Дідчик невимовно втішився, бо наш візит був для нього несподіванкою. Тим більше, що він вже готувався на завтра до ярмарку, і зайві руки стали б дуже помічними. Отож, оглянули ми пасіку, спіймали рій-втікач, дещо поробили і посідали в затінку, щоб підживитися запашним медом і джерелицею. Відпочивали, милуючись виднокраєм.

І тоді господар пасіки розговорився. Мовив він спокійно, без поспіху, густим лагідним голосом. Згадував своє довге, насичене подіями, нелегке життя. Про все розповідав з гумором. Розміняв він дев'ятий десяток, гарно виглядав, має чудову пам'ять на сучасне і, особливо, на давно проминуле. Ось як йому, малому, його ж дідо розповідав про своє дитинство, яке проходило на Київщині.

“Моє село розкинулося на горбистих берегах Річечки. За селом аж до діброви тягнулися луки. Хатки під соломою охайні біленькі. Перед ними квітники. Скрізь садочки, грядочки. На господарстві кури, гуси, корова, свині. У заможніших селян — воли, коні, а також вози. Вози називалися драбняками, бо мали борти з драби. В село щороку прилітали лелеки. І журавлів було багатько, лишень нікуди вони не зникали, стояли собі біля колодазів.

Мої малюнки всім сподобалися, особливо дідусеві. Кожен впізнав себе, навіть Бровко. Тому розповідь про здійснення моєї “сільської мрії” я наважився проілюструвати цими малюнками.

А в центрі села — церква трьохбання, куди щоне-ділі сходилися селяни і з хуторів люди. Тільки під час жнив дуже мало народу було в церкві, бо то найвідповідальніша пора — треба встигнути зібрати урожай. Осінь — час ярмарків і весіль. Ото було смаком всілякої для дітей, пісень, танців і забави!”

Тут і ми згадали про завтрашню торговицю тай, не зволікаючи, пішли до куреня спати.

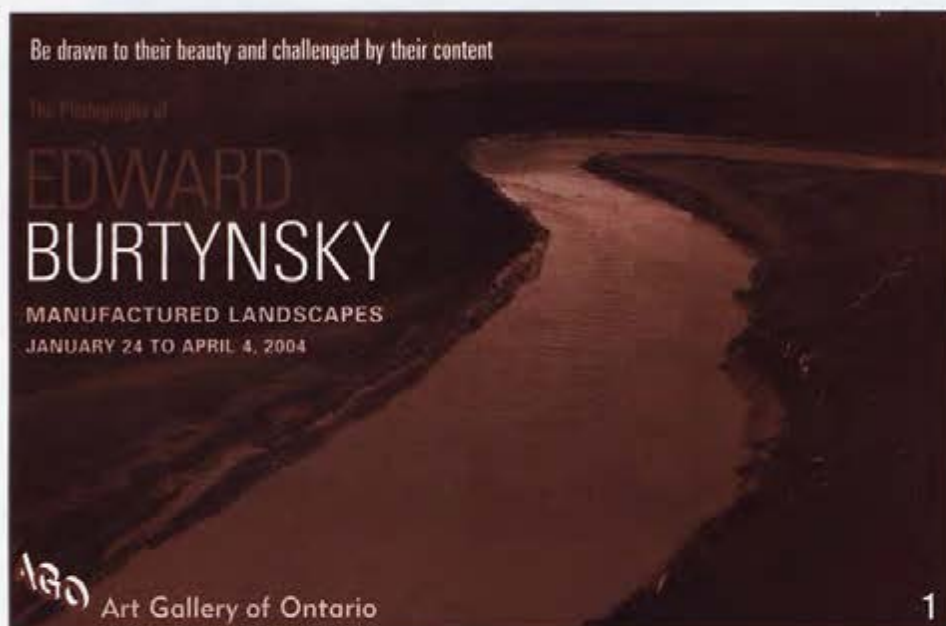
Схід сонця в суботу застав нас у дорозі. Дідчик Стефчик учив нас дивитися і бачити природу, слухати і чути її, не нищити красу. Він показував нам цілющі трави та ягоди. Це дуже цікаво. Місце на ярмарку тримала для нас бабуся Нуся. Чого ж нам тільки не було!

Але це ще не все, бо в неділю випало мені побувати на сільському весіллі. Такої троїстої музики, повірте, ви не почуєте в місті. Ні! Скрипка, бубон і цимбали, а ноги самі танцюють...

Враження від побаченого й почутого переповнили мене і вилилися в малюнки. Там все переплелось: і стародавнє українське село, і жнива наших предків, і ярмарок, який, думаю, не надто змінився до наших днів, і троїсті музики, які несуть людям радість впродовж віків.

МИСТЕЦТВО ФОТОГРАФІЇ ЕДВАРДА БУРТИНСЬКОГО

Ми привикли думати, що краєвид це дерева, сонце, гори — витвір природи. Фото-художник Едвард Буртинський, у своїх фотографіях, показує нам інший краєвид — витвір людини.

Коли ми дивимося на гори чи дерева ми милуємося тою красою, яку творить природа. Коли пізнаємо краєвиди Буртинського ми дивимося на те, як людина міняє світ. Його кожна картина наповнена змістом. Вона показує рани, шрами чи діри які завдала людина нашій планеті.

Едвард Буртинський захопився фотографуванням в 11 років, коли його тато купив фотоапарати і устаткування для викликання фотографій від вдови, якої чоловік цим займався. Перший досвід знайомства із фотографуванням так згадує Буртинський:

"Я пам'ятаю як я пильно дивився коли зображення проявлялося на фото-папері. Це для мене було просто щось магічне — побачити як я перетворив трьо-вимірний світ в дво-вимірний об'єкт. Фото-апарат став для мене засобом описування і пояснювання світу. Від тоді, я все носив зі собою фото-апарат і кілька роликів фільму."

Великий вплив на Буртинського мала порада однієї учительки:

"Існують стандартні способи дивитися на все. Не роби так як роблять інші. Замість того, перестудій те, що бачиш. І фотографуй тільки те."

Після закінчення студій фотографії в Райрсон Інституті в Торонті в 1986 році, Буртинський відкрив своє підприємство *Toronto Image Works*, яке обслуговувало професійних фотографів і яке існує до сьогодні.

ЕДВАРД БУРТИНСЬКИЙ

Народився в 1955 році в Ст. Кетеринс, Канаді. Син українських іммігрантів, вчився в українській школі і говорить по-українськи. Один з найбільш відомих фото-художників в Канаді. Живе в Канаді, працює по світі.

Вже 20 років Буртинський працює над тим, щоб втілити ідею краєвиду як виключно людського витвору. Від січня до квітня цього року відбувається ретроспективна виставка його фотографій в Мистецькій галереї Онтаріо, в Торонті.

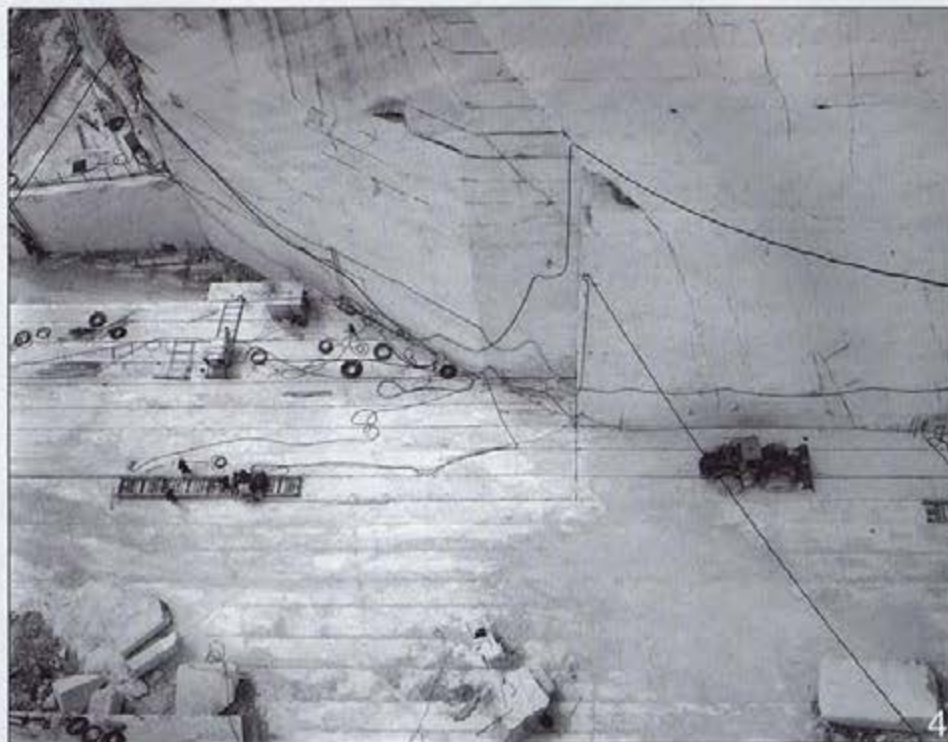
Він фотографує копальні, відпадкотрути із переробки металу, копальні нафти, каменоломні, склади різного індустріального і електронного сміття (скряп, телефони). Одна найдивніших його серій зображує розмонтування і різання старих кораблів в Бангладеш. Найновіша серія — руйнування цілих міст і розбирання будинків над рікою Янгці в Китаю, де будується найбільша тама в історії (*Three Gorges Dam*).

Від вересня до грудня 2005 р. виставка буде в Brooklyn Museum of Art. Ідуть переговори, щоб виставку перевезти до Європи, в тому до Києва.

Список поміщених фото-картин:
(Оригінали фотографій — в кольорах, великого розміру, пересічно 40x50" (102x127 см).

1. Афіш на виставку в Торонті.
2. Відпливи із ніклю. Судбори, Канада.
3. Руйнування будинків міста над рікою Янгці, Китай.
4. Каменоломня мрамору. Карара, Італія.
5. Копальня. Монтана, ЗСА.
6. Здушений скряп. Гамільтон, Канада.
7. Копальні нафти. Каліфорнія, ЗСА.
8. Відпливи із ніклю. Судбори, Канада.
9. Розмонтування корабля. Бангладеш.
10. Гора шин. Каліфорнія, ЗСА.

Acknowledgement: Photos on these pages are taken from Lori Pauli, Manufactured Landscapes: The Photographs of Edward Burtynsky.

Орликіяди

При кінці минулого року, Орликіяди в Україні і Америці відбулися в той сам час — в днях 8 до 10 листопада — в Києві і на Союзівці, НЙ. В Америці це була 42-га Орликіяда, а в Україні — 11-та.

В Україні тема була "Скарби України".
В США — "Жінка, берегиня української культури".

Першуни 42-ої Орликіяди 2004

Юнаків

1-ше місце	7-ий курінь, Чікаго
2-ге місце	3-ий курінь, Нью-Йорк
3-тє місце	3-ий і 11 курінь, Торонто

Юначки

1-ше місце	20-ий курінь, Ньюарк
2-ге місце	4-ий курінь, Філядельфія
3-тє місце	2-ий курінь, Нью-Йорк

Гетьманичі:

пл. роз. Тарас Кшик (Торонто) і
пл. роз. Р. Залуцька (Філядельфія).

1. Гетьманич пл. роз. Тарас Кшик, Торонто і Гетьманівна, пл. роз. Роксоляна Залуцька, Філядельфія
2. Учасники 42-ої Орликіяди на Союзівці перед церквою.

1. Загін із Івано-франківська "Станіславський феномен".
2. Загін із Львова
3. Загін кур. ім. Б. Світлик, Львів - Трипілля.
4. Збірна команда станиці Донецьк - Скарби Донеччини.

СПОРТ

(Від редакції): Якщо між читачами Юнака чи їх знайомими є хтось охочий допомогти Богдані, прошу звернутися до Юнака (на електронну адресу: plast@pathcom.com) і ми вам вишлемо інформації як це зробити.

Богдана Мацьоцька, дівчина з родини з Косіва, у свої п'ятнадцять років стала двадцятип'ятиразовою чемпіонкою багатотурової дитячої першості України з гірськолижного спорту останніх трьох сезонів. Вона зайняла 14 місце на світовій першості серед юніорів сезону 2001 року (Аллегре, Італія); 15 місце на світовій першості серед юніорів сезону 2002 року (Абетоне, Італія). Тренером Богдани є її батько Олег Мацьоцький який, окрім особистих зусиль вкладає в основному, кошти родини для забезпечення якісного тренування доньки.

Слід зауважити, що на світовій першості серед юніорів у 2001 році вона була єдиною представницею України яка була допущена до змагань. Незважаючи на успіхи, Федерація лижного спорту України (ФЛСУ) не лише не сприяє, а й чинить перешкоди участі Богдани у міжнародних спортивних форумах. Це виявляється не лише у тому, що вона не отримує цільових державних коштів, а й у побутовому шкідництві у справах проведення відповідного рівня тренувань, оформлення віз, організації перебування і участі у змаганнях

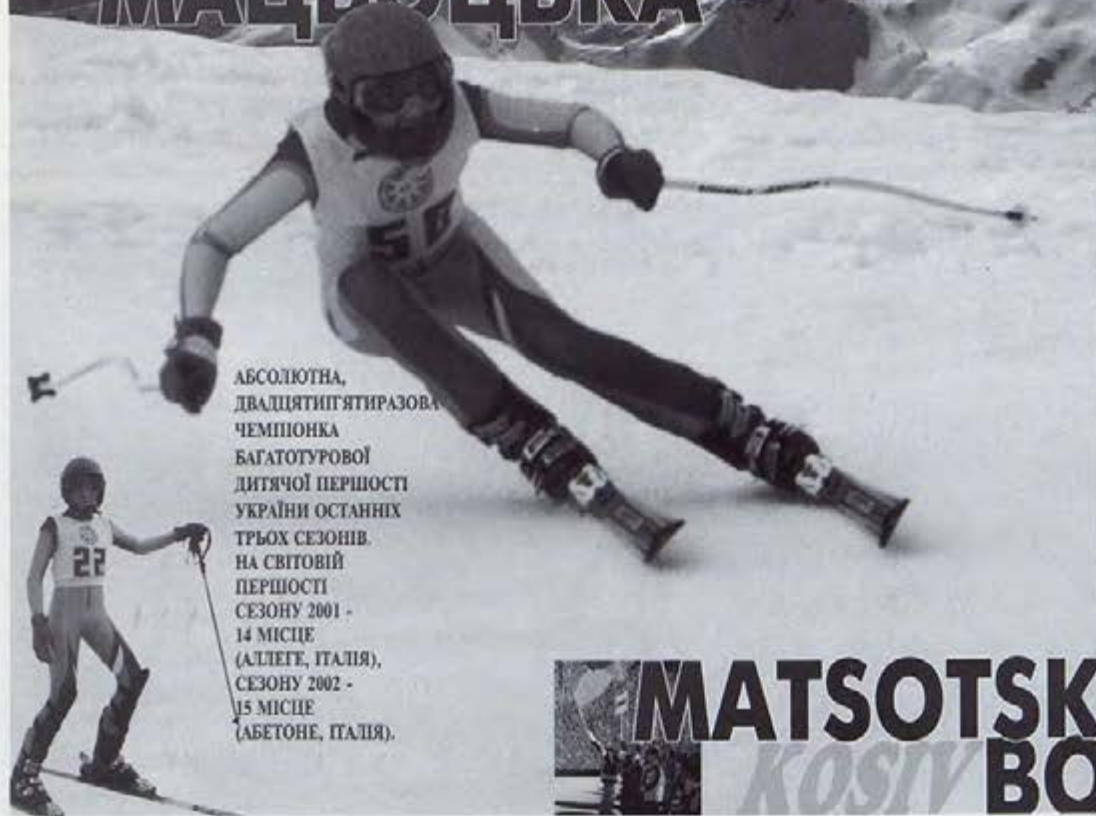
Дивно, але факт: Богдана і її батько Дотримують більше розуміння і підтримки з боку іноземців, які щиро дивуються успіхам дівчини. Цей рік є критичним: це останній рік у дитячій групі, з якої при відповідній кількості точок юніори переходять до старшої групи з можливістю участі у престижних міжнародних змаганнях.

Для досягнення добрих результатів Богдані критично важливо проводити регулярні тренування на спеціально пристосованих якісних трасах в атмосфері стабільності і надійності. Це неможливо без залучення коштів спонсорів (кошти необхідні для покриття мінімальних витрат).

Остаточою для проведення чотирьох 15-тиденних тренувань і участі у двох міжнародних змаганнях потрібно 40.000 грн. Сім'я Богдани не має власних ресурсів для покриття таких витрат. Без цієї суми Україна може втратити перспективну гірськолижницю, яка окрім вражаючих результатів дивує світ українською мовою.

ст. пл. Андрій Гарматій

БОГДАНА МАЦЬОЦЬКА

АБСОЛЮТНА,
ДВАДЦЯТИП'ЯТИРАЗОВА
ЧЕМПІОНКА
БАГАТОТУРОВОЇ
ДИТЯЧОЇ ПЕРШОСТІ
УКРАЇНИ ОСТАННІХ
ТРЬОХ СЕЗОНІВ
НА СВІТОВІЙ
ПЕРШОСТІ
СЕЗОНУ 2001 -
14 МІСЦЕ
(АЛЛЕГРЕ, ІТАЛІЯ),
СЕЗОНУ 2002 -
15 МІСЦЕ
(АБЕТОНЕ, ІТАЛІЯ).

MATSOTSKA
BOGDANA

Знаєте анекдот: "Влодзю, ти бачиш те саме, що бачу я?", — "Так, я бачу чарівне зоряне небо над головою. А там Полярна зірка..."

— "Дурню, це означає що в нас намет сперли". Навет в мене звичайно ніхто не крав, але таку ж чудову картину я могла споглядати щоночі під час здачі вмістості.

А все почалося з того, що запитали в нас хто йде здавати "Три пера", і звичайно моя пластова гордість не дозволила сказати "ні". Видали нам 1 рибну консерву, жменьку гречки, макаронів, 2 маленьких картопельки, цибульку і 5 цукерок і відправили в світи. Добрела я до свого нового місця проживання. Треба будувати "хатку". Всі подробиці з будівництва шелесту опускаю, бо думаю, що кожен порядний пластун бодай раз в житті це робив. Але шелест вийшов модний — трохи схожий на туну, проте я була впевнена, що в ньому не намокну. Два шари дерева, кора, ялинка, мох і листя — видалися мені надійними.

Наступним кроком були запаси. Запаси всього: дров, горіхів, ягід. Після невеличкої екскурсії околицями мого нового житла я вже знала місце дислокації малинників, чорничників, ожинників і навіть кудю женуть випасати корів. Одним словом знайомство з місцевістю пройшло досить успішно.

Після важкого робочого дня мене чекав заслужений відпочинок.

Найбільше чого я боялась — це те що під коренем трохи вище мого шелесту мешкають змії (як виявилось пізніше ніхто там не жив). З цією думкою я залізла

в спальник і відразу подумала про тих, хто залишився в таборі. Їм, мабуть, весело без нас (до мене доносились якісь незрозумілі шуми і вигуки, з яких зробила висновок, що в таборі зараз ватра). Ще я чула якусь дуже приємну мелодію, яка виконувалась на сопілці. Спочатку думала, що це глюки і вирішила по приходу в табір запитати чи більше ніхто того не чув.

Найбільше чого я боялась — це те що під коренем трохи вище мого шелесту мешкають змії...

не бачив вже давніш, першу в своєму житті ніч в лісі, ватри в колі друзів і все те, що в сукупності й зветься тим славновісним чаром пластування. В пам'яті виринають спогади про щось дуже приємне, про рідних тобі людей, про тих, кого дуже любиш, подумки бажаєш їм всім на добраніч і поступово поринаєш в сон.

Приємно прокидатись від співу пташок, а не від свищика бунчужного з вигуками: "Табір, вставання!" Трошки полежавши, вирішуєш, що твій шлунок правий і вже час вставати щось їсти. Спустившись до потічка, я зустріла, щоб ви думали? — трактор який їхав красти ліс. Це кляте досягнення цивілізації скаламутило воду десь на півгодини. І весь цей час мені довелося їсти ягоди замість того, щоб варити собі щось поживніше.

Після сніданку треба було

приступати до роботи. Це був день маскування. Отже, доносивши ще трохи листя та гіляк, щоб мій шелест став вже ну "зовсім не помітним", вирішувала чи йти мені по малину чи по чорницю. Так мене і застали гості з проводу. Принесли з собою подарунок — пів буханки хліба.

Врешті пішла я на чорницю, потім на горіхи та й так в турботах про "хліб насущний" пройшов другий день. Ввечері музика повторилась. Але як виявилось пізніше не я одна чула цю сопілку. Друга ніч пройшла так само безтурботно. Біля мене не бігали кабани, не гавкали собаки, "чорні білочки" не кидались шишками, як згодом розповідали інші "триперники". І взагалі почувала я себе цілком комфортно.

Попереду були ще кілька годин в лісі. За цей час слід було зробити приладдя для їжі, зброю, ливну з природних матеріалів, а також роздобути пластову палицю.

Ложка вийшла трохи схожа на макогін (по габаритах), а от з миски я потім їла. На ливну пішли корінці сосен поблизу мого шелеста, сплетені в косичку. З луком і пластовою палицею довелося намучитись, але скоро і вони були готові.

Таким чином, всі завдання, поставлені перед нами — було виконано. Залишався час якраз зробити певні висновки та дописати спостереження. Отже, мабуть, йшла на "Три пера" з метою перевірити свій дух, вміння, відпочити від свищика, знайти той спокій, якого дуже часто бракує, навіть, вдома в рідному місті чи просто побути на самоті. Для себе я цю програму виконала на всі 100%. Сподіваюсь, що всі, хто коли-небудь здавав цю вмістість з приємністю згадували ті три дні, проведених наодинці з природою. Для мене це був добре проведений час, чого і бажаю майбутнім "триперникам".

Пл. розв. Настя Кінзерська

Найбільш популярна Маланка в Північній Америці цього року відзначила своє 50-ліття. Понад 1,000 осіб — коло 20% з-поза Торонто, від Каліфорнії до Бостону, Британської Колумбії до Монреалю — разом зустрічали український Новий Рік.

Гостей забавляв Кабарет під проводом подружки Лади Даревич і за хореографією подружки Марійки Спольської. В Кабареті виступали шість пар танцюристів — юнацтво і старше пластуство. Загостив новообраний мер міста Торонто — Давид Міллер — у вишиваній сорочці (це нова мода на Маланку!) Вітав всіх гостей станичний — пл. сен. Богдан Колос.

(згори) Програмка роботи Павла Тушека; танцюристи Кабарету під проводом Лади Даревич: Андрійка Божик, Тирса Гаврачинська, Лариса Генник-Березовська, Коля Калимін, Матей Камінгс, Андрійка Лаврен, Петро Лаврентів, Тамара Міщена, Данило Федорович, Тарас Хміль, Христя Чолкан, Петро Чурилович.

(справа) мер міста Торонто, Давид Міллер

(вдоліні, зліва) Марко Федорович і Андрійка Лаврен; ведуча Лада Даревич; Христя Чолкан і Петро Чурилович.

Подруга Іроїда в Аргентині

Подруга Іроїда Винницька з Торонто в грудні відвідала Аргентину. Під час своїх відвідин Буенос-Айрес, подруга Іроїда зустрілася з юначками Наталією Костів, Олею Костів і Марісною Гірняк (фото справа) членками гуртка Дзвіночки, куреня ім. Ростислава Ільницького.

Всі три юначки приїхали до Аргентини в так званій четвертій хвилі української іміграції, після 1989 року. Як вони довідалися про Пласт? В церкві зустрілися з пластунами, які їх запросили прийти на заняття. Юначки читають *Юнака* і напишуть про своє пластування в Аргентині.

Подруга Іроїда також зустрілася із ст. пл. Степаном Липинським, інженером по фаху і головою Пласту в Аргентині. з ним записала розмову:

В Аргентині є одна станиця: Буенос-Айрес. Ми маємо власну пластову домівку, недалеко української катедри і щонеділі відбуваємо юнацькі і новацькі сходи. В нас більшість це старші пластуни або сеніори, але є 21 член юнацтва і 18 новацтва. В роках 1998-2000 більша половина новацтва і юнацтва були нові іммігранти з України але тепер вони становлять тільки 10-15%. Одні виїхали з Аргентини, а інші відпали.

Вчора (11 грудня) ми мали дошкіл для старшого юнацтва, щоб їх готувати на братчиків і сестричок. Із вісім учасників, трьох були з України. Ті, що тепер є в Пласті починають мати виховну роль. В них добра українська мова але не аж така, бо багато приїхало сюди малими дітьми.

В перших роках нової імміграції українські діти не володіли еспанською мовою і часто їх батьки посілали на українські табору (в тому і на пластові), щоб діти вчилися по-еспанськи. Я тоді працював з новачками і пояснював, що ми в Пласті не вчимо еспанської, а українську.

Наша праця не легка, бо більшість дітей не володіють добре українською мовою. Тільки десь половина юнацтва і новацтва ходить до української школи, хоч ми маємо таку вимогу і школа близько. Але це в руках батьків і їх не все легко переконати.

Незадовго — в січні — в нас буде кінець шкільного року і час літніх таборів. Для новачків це буде на пластовій оселі, а юнаки часами йдуть в гори.

Як і всі, українська громада Буенос-Айреса величаво відзначила 70-ліття Голодомору-Геноциду України 1932/33 років. В найбільшій катедрі міста відправлено молебень при співучасті представників всіх українських церков: Католицької, Православної і БAPTИСТСЬКОЇ. Пластуни взяли зорганізовану участь в молебні (фото зліва). По телебаченні двічі висвітлювано документальний фільм про голодомор *Жнива Розпачу*. Філія Католицького Університету видала, в еспанській мові, інформативну брошуру про Голодомор за редакцією пл. сен. Михайла Василика і пл. сен. Марусі Литвин.

На фото: Пластуни станиці Буенос-Айрес після молебня відзначення 70-ліття Голодомору.

Чи ви знали, що: в центральному парку пам'ятників Буенос-Айреса стоїть пам'ятник Тараса Шевченка роботи канадського скульптора Лева Молодожанина (Лео Мол)? Лео Мол також запроєктував пам'ятник у Вашингтоні.

Подруга Марічка в Німеччині

Подруга Марічка Качмар з Едмонтону працює і вчиться в Мюнхені. Вона нам прислала цей допис свого гуртка:

Скоб! Я називаюся Александра Лупор і я є гуртковою гуртка Веселі гієни. Ми недавно перейшли з новацтва в юнацтво і наш гурток щойно створений. Ми належимо до II-го куреня ім. Андрія Гарасевича.

Ми вибрали назву *Веселі гієни* тому, що ми завжди сміємося. А гієни також цілий час сміються.

Наш гурток є мішаний, тобто є в гуртку дівчата і хлопці. Всіх разом нас є дев'ять — п'ять дівчат і чотири хлопці. Наша подруга називається Марічка і є з Канади.

В кожну п'ятницю ми зустрічаємося і обговорюємо, наприклад, адміністративні справи, принципи пластування а нероз ми граємо ігри, але найбільше — сміємося. Цього року дівчата хочуть робити вмілість *Піклування дітьми* і всі разом хочемо здобути вмілості *Плавання, Роверистика і Спортовні ігри*.

На сходинах: (зліва) Александра Лупор, Ельміра Саммер, Юстина Головач, Максим Гела, Сергій Срогий, Мирося Вальків, Маркіян Сімків, Софіяка ден Тоом, Назар Соторчак

Гурток *Веселі гієни* грає ігри і сміється!!!

АНДРІЇВСЬКИЙ ВЕЧІР

Цього року, на відміну від останніх кількох років, Андріївський вечір відмітили пластуни в Мюнхені традиційним стилем: з ворожінням, кусанням калети, балебушками та інше. Юнацтво теж підготувало танки і виступало перед громадою. Всім дуже сподобалося щось традиційне на зміну!

Виступ: За допомогою танц-інструктора ст. пл. Андрія Спеха, юнацтво підготувало виступ до музики "Руслани".

Ворожіння: Лаура Гарабач та Люба Гела читають з рук.

Кусання калети: Пан Калетинський запросив всіх Андріїв на сцену. Ім заспівали *Многая літа*, а потім вони старалися вкусити калету. Це не було легко!

ЮНАК — журнал пластового юнацтва, видає Видавництво Пласт ЗСА-Канада, для всього юнацтва по світі. Передплати пластунів в Канаді і ЗСА треба полагоджувати через КПСтаршину свого краю. Всі інші передплати можна надсилати до Адміністрації Юнака. Річна передплата: \$25 (ам).

Матеріяли до цього числа подали: пл. роз. Зор'яна Янечек, пл. роз. Микола Гордійчук, пл. прих. Андрій Мельник, пл. уч. Гриць Чолкан, пл. роз. Настя Кінзерська, ст. пл. Марічка Качмар, ст. пл. Петро Чурилович, ст. пл. Павло Білоус, ст. пл. Андрій Гарматій, ст. пл. Богдан Яцишин, ст. пл. Павло Тушек, пл. сен. Іроїда Винницька, пл. сен. Катруся Долишна.

Пожертви на Фонд Юнака

ЮНАК щиро дякує Українській Народній Касі (*La Caisse Populaire Ukrainienne de Montreal*) і директорів Ярославів Чолієві за даток в сумі \$100 на фонд ЮНАК-а.

Для Юнацьких Виховників

250 сторінок матеріалів із
Юнаків 1/1995 до 4/2002
можна замовити в редакції
Канада: \$15 (кан)
ЗСА: \$15 (амер)
Інші краї: \$15 (амер)
(включає Додаток ч.1 і ч.2)

Ще можна замовити два числа 3 бібліотеки Юнака

Ціна: \$5.00 (включає пошту).
Пишіть на plast@pathcom.com

Відповіді

ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН (ст.2)

У цьому запитнику нема легких відповідей, бо шахрування — серйозна проблема.

Якщо ти вибрав

Головно А: Вдаєш що нічого не бачиш.

Ти відвертаєшся від трудних ситуацій. Ти сподієшся, що якщо не будеш звертати уваги на неї, проблема зникне.

Головно В: Ти суворий суддя і зажорстокий.

Ти волієш покарати ніж знайти розв'язку.

Головно Б: Тобі залежить на інших.

Ти дійсно турбуєшся добром твого товариша чи товаришки. Ти хочеш, щоб він чи вона змінили свою поведінку. Якщо вони це не зроблять, тобі прийдеється передумати своє відношення до них.

УКРАЇНСЬКА МОВА (ст.9)

А.

1. знаннями
2. слова
3. розум
4. грошей
5. навчить

6. гірка
7. впіймаєш
8. говориш
9. повчання
10. справ

Б.

- а. КАТ
- б. ГРА
- в. БУК

"Мій чоловік українець"

Над якою пробою працює твій гурток?

Видання **Пластовий Довідник і Юнацькі Проби**,
автором якого є подруга Таня Джулинська,
подає розробку індексів юнацьких проб
по сторінках Пластового Довідника.

Наприклад,

Перша Проба,

Б. Пластова організація

1. Знає організацію гуртка і пояснить обов'язки діловодів. Знає відзнаки гурткових діловодів.

ст. 84-88	— Гурткові діловоди.
ст. 207	— Приклади книг гурткових діловодів
ст. 39	— Відзнаки пластових діловодів
ст. 162	— Гра <i>Доміно</i> на тему обов'язків діловодів

Пластовий Довідник і Юнацькі Проби
можна замовити в Редакції ЮНАК-а у форматі PDF
Писати на адресу ЮНАК-а
plast@pathcom.com

www.plast.ca/yunak

